

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár: Az „Otthon” havi melléklettel egészévre 7 frt.
A szépirodalmi melléklet nélkül
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt árjegyzék szerint számít fel

Agy eset.

A Csongrád megyei Ellenlélek f. évi 2ik számában „Az én esetem” címmel Gálffy Sándor Szentés városi adópénztári ellenőr elmondja a maga módja szerint az ő esetét, melyben ő engem csak szeliden figyelmeztetni akart a múlt vasárnapon arra, hogy vele ezután, különbeni megveretés terhe alatt becsmerlőn ne foglalkozzam, — én azonban be se várva a közeledését és megszólítását, revolvert vettem elő és ezzel fenyegettem.

Nagyon sajnálom, hogy így a magam dolgával kell lapunkban foglalkoznom, mert magammal szemben is azt tartom, ami másokra nézve a meggyőződésem, hogy magán dolgok pertraktálása nem tartozik a nyilvánosság elé és a hirtlap nem erre, de a közdolgok megbeszélésére való.

Olvasóink s a nagyközönség azonban bizonyosann elnézők lesznek irántam ez alkalommal és belátják, hogy vannak esetek, melyek az embert belényeszerítik az önmagával való nyílt foglalkozásba is és ilyen eset az, melyet Gálffy Sándor a maga esetének nevez.

Mikor azonban ezzel az esettel így kényserülök foglalkozni, előrebocsátva is tartozom azzal a határozott kijelentéssel, hogy én magam a Gálffy Sándor személyével vagy dolgaival azon idő óta, mikor 1897-ben róla a Szentési Lapban a hivatalnoktársai adóhátralékának általa mint h. közpénztárnok által történt helytelen visszatartása esetét pertraktálták és erre fölöttes hatósága figyelmét felhívták, tehát 1897. október 31-ike óta abszolúte soha nem foglalkoztam és amit én magam akkor arról az esetről megírtam, azt is — mert erre ő maga személyesen felkért — és mert lappangó gyanúk szítását nem tartom a sajtó tisztességével megegyezőnek, csakis a már közismert tények szigorúan tárgyilagos felsorolására szorítkozva, írtam meg.

Attól fogva reám nézve Gálffy Sándor olyan értelemben, hogy vele vagy dolgaival hirtlapilag foglalkozzam, nem létezett és ami felőle azóta a lapban mégis megjelent, nem tőlem származott.

Tartozom pedig e kijelentéssel nem azért, mintha engem a Gálffy

Sándor fenyegetései legkevésbé is megfélemlítenének, hanem — mert el akarom és el kell háritani magamtól még a gyanúját is annak, mintha én Gálffy Sándor egyéniségére olyan súlyt fektetnék, hogy dolgaival hirtlapilag kelljen foglalkoznom akkor is, mikor szereplése a közdolgok intézésében semmi sulylyal nem bír.

Ezek előrebocsátása után áttérhetek az esetre.

Lapunknak a dorosmai ellenzéki népgyűlés lefolyásáról egy közleményt küldtek be, mely a vasárnapi számban meg is jelent.

Úgyesen megírott dolog volt, nem kellett meg se fésülni és úgy adtam le szedésre, ahogy kaptam, az eredeti kézírással.

Vasárnap délben Szürszabó Nagy Károly postatiszt társaságában mentem hazafelé, mikor a Neumann-féle korcsma elé érve észrevettem, hogy Gálffy Sándor — nem, mint ő írja, az édes anyja háza, — hanem a Kanász Nagy Imre háza kapujában áll és előrehajolva, lesni látszik valamit.

Ahogy tovább haladtunk, Gálffy Sándor elhagyta figyelő állását és oldalalga lekerült az ártézi kúthoz, mire én — minthogy szándéka iránt most már semmi kétségem nem lehetett, az Ugrai-féle ház előtt zsebbe nyúltam — a szentesi virtusok mellett — soha az utcára ki nem megyek.

Gálffy Sándor, ezt látva, egy-két lépést hátrált s hogy aztán miket kiáltozott rám, azzal itt nem untatom a közönséget, mert most már, hogy az esetét ő maga hozta nyilvánosságra úgy ahogy megírta, kényyszerülve vagyok ez eset lefolyásának igaz képét arra illetékes helyen tisztán állítani a közönség elé.

Ebéd után, hogy én a kaszinóba, feleségem pedig sulyos beteg apja látogatására mentünk, ez a jelenet ismétlődött azzal a különbséggel, hogy most Gálffy Sándor tényleg az édes anyja háza sarkán, társaságban várt reám és kiáltozásával a túlsó oldalról egészen a másik sarokházig elkísért.

Ez történt vasárnap a déli órákban. Csak hétfőn délután értesültem róla, hogy Gálffy Sándor vasárnap ebéd után előbb a csendőrszakasz parancsnokánál járt, két csendőrt kérni az elfogatásomra, miután én őt lelivéssel fenyegettem, aztán meg Aradi Kálmán főkapitányhoz ment, ugyanilyen feljelentéssel s azt kérve, hogy

engem idézzen meg és a revolvert tőlem vegye el.

En ösztintébb leszek Gálffy Sándornál, aki az esete leírásából ezeket kihagyta és elmondom nyíltan, mit cselekedtem az ő utcai támadásai után.

A kaszinóban befejezve szokott játszámát, minthogy Dömsödy József h. alkaptány véletlenből szintén ott volt, felkértem, hogy — mint rendőrhatalóság, kísérjen el engem Csongrád vármegye alispánjához.

Az alispán úrnak előadtam az esetet minden cikornyá nélkül úgy, ahogy fentebb megírtam és kijelentettem határozottan azt is, hogy ezek után bármi cörténjk is, magamtól minden felelősséget elhárítok, mert semmi kedvem nincs hozzá, büntetlenül hagyni semmi inzultust sem.

Együttal — Dömsödy József h. alkaptány előtt arra kértem az alispánt, hogy Gálffy Sándor ellen tegyelmű úton semmi megtorló intézkedést ne tegyen, mert ezt nem kívánom, dacára annak, hogy a nevezett városi köztisztviselő.

Az alispán úr e kérésemet teljesíteni ígerte. Preventív intézkedés képen azonban szóbelileg utasította a h. alkaptányt, hogy Gálffy Sándor ellen felügyelet alá helyezze és — amennyiben köztisztviselőről van szó — erről hozzá írásos jelentést tegyen.

Hogy ez utóbbi megtörtént-e vagy nem? — nem tudom, mert én tovább nem érdeklődtem az eset iránt.

Tisztán áll tehát, — egészen odáig, hogy miket kiáltozott rám és mikkel fenyegetett Gálffy Sándor — az eset minden részlete a közönség előtt és ezek után a két verzió — az enyém és a Gálffy Sándoré — közül mindenki annak fog hitelt adni, amelyiknek akar. És be is fejezhetném itt az erről való írást, ha eljárásom igazolásával is nem tartoznám a közönségnek, amit röviden teszlek meg.

Revolverrel járok állandóan, mert tartozom magamnak azzal, hogy kigyenyeltem azt a különbséget, mely — a természet mostohasága folytán — nyers erőben köztem és azok közt, akik megtámadnának, tényleg megvan.

Hátulról, orozva leüthet bárki, — isten kezében vagyunk mindannyian; de szemben jövő támadás ellen — szárazon tartom a puskapromot.

Nem tettem és nem teszek Gálffy Sándor ellen fegyelmi feljelentést, mert nem érzek magamban kedvet ahhoz, hogy politikai mártí-

rokat segítsek fábrikálni. Nem is szeretném, ha ezért az esetért felegyelmileg üldöznek.

Ellenben azok után, ahogy ő az esetét leírta, kénytelen vagyok ellene a bünyenyítőt feljelentést megtenni, amit szintén elmellőztem volna, ha ő hallgat. És kijelentem előre, hogy ezt is csak azért teszem meg, mert kell, hogy a közönség tisztán, minden elferdítés nélkül ismerje ezt az esetet, mely egy nagyon elszomorító lejezete a közérkölcök nálunk bekövetkezett elvadásása történetének.

Bánfalvi Lajos.

A lótenyésztés érdekében. A csongrádmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya ismét dicséretes jelet adta annak, hogy hivatását helyesen fogja fel és akar is, tud is a gazdasági érdekek előbbrevitele érdekében cselekedni.

Az igazgatóság ezúttal a lótenyésztés fejlesztése érdekében indított mozgalmat, melyre immár nagy szükség is volt.

Körülföttünk mindenfelé, még a kis Szegvár községben is nagy sülyt vetnek a gazdák a lótenyésztésre, míg nálunk eddig e téren mindössze annyi történt, hogy a város fentartja, a dorosmai méntelepről évenként kiválasztott és ide beosztott 5 ménnel a fedezett állomást és ezenkívül 1—2 gazda ha kerül, aki érdemesnek tartja másfelől, egyes nagyobb uradalmak ménci révén nemesíteni a lóállományát.

Igy aztán meglehetősen fejletlen a szentesi lóállomány, szemrevaló, itt nevelt lovat elvéve latni és ennek a gazdára anyagilag is káros hatását leginkább az itt tartatni szokott katonai lóvásárok alkalmakor tapasztaljuk szembeszökően, látván, hogy alig kerül 3—4 alkalmas ló egy-egy ilyen vásáron megvételre.

Az állattenyésztés és ebben főleg a lónevelés pedig ma már olyan gazdasági tényező, mellyel minden gazdának számolnia kell, ha sorsát csupán az időjárás szeszélyéhez és az ettől függő magterméshez nem akarja kötni. Anyagi érdeke tehát a gazdaközönségnek általában, hogy ezekre az eddigintől több figyelmet, nagyobb gondot fordítsanak.

Ezt az igazságot belátva, indított a gazdasági egyesület igazgatósága mozgalmat a lótenyésztés érdekében és e végből hivta össze f. hó 18-ára a gazdak értekezletét az egyesület helyiségébe.

Százat haladta az értekezleten résztvett gazdák száma, ami fényes bizonyítékkal arra, hogy helyesen fogják fel ők is a maguk érdekét és csak alkalmas vezetés kell, mely a jót kezdeményezze, szívesen hajolnak az okos tanácsra, jó szóra.

Az értekezleten aztán üdvös határozatok is hoztak. Kimondották, hogy nem lukszus lovak, de kitűnő anyagú haszonállatok nevelése a fő, a lónevelésre irányuló minden akcióban tehát ezt kell első sorban tekintetbe venni.

Mintthogy pedig az értekezleten résztvett gazdák egy hangulag fogadták el azt az elvüket terjesztett javaslatot, hogy a dorosmai méntelepről a város által kiválasztott 5 állami ménen kívül, még — a mezőhegyesi állami telepről is óhajtanak bérment váltani az érdekesség számbeli nagysága pedig azt megengedi és lehetővé teszi, — ennél fog-

va már a legközelebbi tavasz fedezettési évadjára két állami mént bérelnek a mezőhegyesi telepről, melyek kiválasztására — arra való tekintettel, hogy a bérmentek osztályozása és kiírása e telepen már július — augusztus havában szokott évenként megtörténni — mindjárt meg is választottak egy bizottságot.

Természetes, hogy az értekezleten résztvett gazdák szövetsége és a gazdasági egyesület együttesen viselik a lónevelésre irányuló ezen akció kivételének költségeit is; de természetes az is, hogy azt a mozgalmat a szükséghez képest nem csupán erkölcsileg, hanem bizonyos mértékben anyagilag is támogatni, a városnak — mint erkölcsi közzületnek — is kötelességében áll, ha ilyen támogatásért hozzá fordulának.

Hogy ilyen irányban végre a kezdeményező lépés megtörtént: a gazdasági egyesület igazgatóságának érdeme lesz minden esetre és örömmel üdvözöljük az igazgatóságot, jó sikerrel bizatol ezen újabb akciója alkalmából.

Tisztességtelen verseny.

A tisztességtelen verseny ügyével ismét tüzetesebben foglalkoznak az érdeklő szakkörök és testületek. Sőt maga a kormány is, a mennyiben kérdést intézett az Országos Iparegyesülethez, kamarákhoz ez ügyben, bár a kormány két évvel ezelőtt még csak azon állásponton volt, hogy közölte a kamarák vonatkozó óhajait az igazságügyminiszterrel, ki azon nézetben volt, miszerint ez ügyet a büntetőtörvénykönyv novellájának készítésekor fogja megfontolás tárgyává tenni. Most azonban ugy látszik, aktuálisabbá lett a dolog ismét.

Kétséget sem szenved az eddig ismert nyilatkozatok után, hogy a miként újszerűsávan az egész kereskedelmi és ipari közönség, úgy a képviselőtűkét képező testületek is, kívánják a tisztességtelen verseny korlátozását és büntetését, e célból alkotandó külön törvény által. Ámbár akad olyan testület is, mely ezt szükségesnek nem tartja, azonban a közvélemény mostani áramlata mellett alighanem eiszegtelten maradnak az ily vélemények.

Mióta a Német Birodalom — 1896. évben — megalkotta a tisztességtelen verseny ellen való törvényt, azóta mindenütt élénk a vágy e példa követésére. Nálunk is. Bár, hogy törvényhozással lehessen meggátolni a visszaéléseket, vérmes reményeket nem táplálhatunk. E visszaélések természete olyan, hogy tetemes részük kézzel nem fogható s még kevésbé majd akkor, ha külön törvény leend, mert ez még óvatossabbakká, ravaszabbakká teszi azokat, kikben nincs meg a szükséges erkölcsi alap, felfogás és tisztaság üzleti eljárásukban. Elméletileg szinte lehetetlen is megállapítani a concurrence deloyale fogalmát, sőt a gyakorlati életben sem oly egyszerű, minek a közkeletű felfogás tartja. Még a gyakorlatban is nehéz határvonalat vonni, mikor végződik a jogosult verseny, az élelmesség; és hol kezdődik a tisztességtelen, mikor árt és mikor ártatlan.

De így van ez az életjelenségek más terén is. A közfelfogás tisztességtelennek tart számtalan oly dolgot, mely a törvény betűibe nem ütközik. A törvényhozás vonatodik is merőben az erkölcsi én-re vonatkozó ügyek megfogásától, mert tart attól, hogy nem húzhatja rá a paragrafus és fél, hogy nagyon bele talál nyúljon az egyén legbelsőbb mivoltába.

Abban nincs eltérés, hogy a tisztességtelen verseny nemcsak immorális, de gazdasági okból is káros. Valamiként abban sincs nézetkülömbőség, hogy az ily verseny lehetőleg kiirtandó az élet minden teréről. Mert talán senki sem állítja magát azzal, hogy ez csak a kereskedelem és ipar mezején burjánzott fel — habár specifikusan ez értetik az elnevezés alatt, — hanem, sajnos, ott honos az ily verseny minden hivatásnál, min-

den életpályán: ügyvédnél orvosnál stb. előbbiek fejelemli hatóságának követését kívánják az utóbbiak is az orvosi kamarák felállításával.

A kereskedelemben és iparban az életküzdelem felszínre juttat számtalan visszacsúsgot s mivel a verseny itt leghasznosabb, ennél utik meg fulúnkat a disszonáns hangok. A létezőt való harc felajazta az ellenséget az ügyességet és a fursangot. Mindenki külön-külön akar lenni a szomszédjánál, mindenki saját árúin igyeckszik túl tenni. S a ki a farkasokkal nem üvölt — itt-ott elmaradhat, ámbár, bármily pessimismus uralkodhat is, annyiban bizonyos, hogy unszolid, irreális elvek és eszközök alapján folytatott üzleti tevékenység sohasem tartós, eredményes és győztes csupán a tisztességes és reális kereskedő vagy iparos marad.

Általán pedig azon nézet van elterjedve, hogy a verseny azért nőt meg mivel nincs semmi tételes törvényünk, melynek alapján hatóságaink a visszaélések ellen eljárhatnak. E nézet hatásaképp sürgeti aztán erősen a tisztességtelen verseny ellen való intézkedéseket. Pedig tudvalevő, hogy számos törvényünk van, melynek gyakorlati és helyes magyarázatával és alkalmazásával célt lehet érni. De hát itt is úgy áll a dolog, mint más téren is, törvényeink papíron maradnak, végre nem hajtának. Ez a sors természetesen egy alkotandó törvényen is megeshetik, annál is inkább, mert a magyar ember természete eüt más nemzetekétől, mivel nem szeret futkosni, feladni rendőrséghez, hatóságokhoz.

S ha a hatóságok nem alkalmazzák már meglevő törvényeinket, félhetjük tőle a megalkotandót is. Franciaországban nincs külön törvénye a concurrence deloyale ellen, de azért a általános polgári törvénykönyv alapján nyújt a bíróság védelmet. Nyújthatna nálunk is.

Itt van mindjárt az iptartörvény 58. §-a. Ez világosan megmondja, hogy „egy iparos vagy kereskedő sem használhat czégén, nyomatványain vagy hirdéseiben oly jelzőket, jelvényeket vagy adatokat, melyek a tényleges üzleti viszonyoknak vagy a valóság-nak meg nem felelnek,“ mert a ki megteszi, azt e törvény 157. § d) pontja alapján 20 frittól 200 fritt terjedő pénzbüntetéssel kell sújtani. — Ezen egy szakasz magára is elegendő volna ahhoz, hogy a visszaélések zömét elfojtsuk, plane mikor hivatalból való eljárásnak is helye van.

Az iptartörvény e rendelkezését segíti a kihágási büntető törvénykönyv (1879; XL. t. c.) 45. §-a, mely száz forintig mehető bírósággal sújtja azt, ki „öt jogosan meg nem illető olyan címet vagy rangfokozatot használ, a mely által a közönség tévútra vezetetik.“ Ezt bizonyára lehet érvényesíteni kereskedő vagy iparos ellen is.

De számos más törvényünk van mely a tőgabb értelemben vett tisztességtelen versenyt sújtja, csak alkalmaznia kell azokat a hatóságoknak. Kereskedelmi törvényünk a czég valóságos büntető szankcióval védi és védelmet nyújt a czégbitörítés ellen. A mértékek és súlyok helyes alkalmazását követelik a törvények, rendeletek és büntetetik az azok ellen vétőket.

Az élelmi szerek hamisítása ellen szintén van tételes törvény.

Itt van az 1883. évi XXXIV. t. c. — a csomagban árult cikkek mennyiségartalmának helyes megjelöléséről — mely azonban maig sincs életbeléptetve, bár mihelyt törvényünkben van s az érvénybelépésre szánt hat hó letelt, azt hisszük alkalmazható volna. E törvény I. §-a meghagyja, hogy a kész csomagolásban forgalomba bocsátott áru megjelölésének a valósághoz hiven kell kifejezve lenni. E törvény maga szintén elég a tisztességtelen verseny egy nagy zömét kiirtani, mert ezzel p. o. a dobozokban, csomagokban, kötegekben stb. árusított cikkek körül előforduló visszaélések (szögek szegceskek, gyertya, kakao, pótkáv, vízson, cérna, zsinór, gombok stb.) pénzbírsággal, sőt elzárással torolhatók meg és szintén helye van a hivatalból való eljárásnak is. (9. §)

Idézzük az 1895. évi XLVI-ik törvény.

cikket a mezőgazdasági termékek hamisításának megállításáról, mely büntetéssel sújítja a hamisítást, mely alatt az oly utánzat, megváltoztatást is érti, a mi a fogyasztó közönséget tévedésbe ejteni alkalmas. Ezt tehát a kereskedő vagy iparos — lévén ő is közönség, ha vásárol — igénybe veheti. E törvény végrehajtása, mint az előbbi, ugyancsak — ha nem révszerint is az iparhatóságra van bízva.

Talan elég szemle is annak igazolására, hogy ha nincs is a tisztességtelen verseny ellen külön törvényünk — a bajokat nagyrészt orvosolni lehetne, ha iparhatóságaink feladatait tudatosan állnanak, nem is említve azt, hogy a büntető törvénynek a csalásra vonatkozó szakaszai amúgy is rendelkezésre állanak, a miként épen napjainkban mondatott ki, hogy hamis bor eladása nem csupán a vonatkozó bortörvény szerint büntetendő hanem csalást is képez.

Nyilvánvaló tehát, hogy hazánkban van ma is számos tételes törvénye, mely védelmet nyújt a tisztességtelen verseny ellen s ha ezeket céltudatosan és erőlyesen alkalmazták volna a hatóságok, bizonyára nem nyilvánulna oly általánosan az óhaj külön törvényhozási intézkedés iránt. De addig is, míg ez meglesz, bizonyára indokolt volna, ha a hatóságok szigorúan utasítottak törvényeink alkalmazására, bármily furcsa is, hogy a hatóság meglevő törvények végrehajtására, a mi kötelességük, külön is figyelmeztetés kap. Furcsa, de sajna, nálunk Magyarországon sem nem szokatlan, sem nem indokolatlan.

Ujdonságok

Szentes, 1899. június 22.

— **Városi közgyűlés.** Az üresedésben volt alkaptányi és központi iktatói állásokat töltötte be választás útján Szentes város képviselőtestülete, a f. hó 19-én délelőtt, az alispán elnökelete alatt tartott választó közgyűlésén. Pályázó főleg az alkaptányi állásra volt sok, kik közül azonban a Kiss Zsigmond, Szeder János, Körtvélyesi Ándor és Kertai Pál János képviselők által alakult kandidáló bizottság csak hatot jelölt ki. A verseny ezek közül is csak két pályázót közt folyt: Dömösdy József és Pász Ferenc, kik közül az utóbbi 87 szóval lett megválasztva a Dömösdy öb. szavazata ellenében. A másik állás betöltésénél szintén szavazás döntött két komolyan számbajehető pályázó: Pácz Mihály és Vira Géde közt, még pedig Pácz Javára, akire a beadott 137 szavazat közül száztizenegy esett. A megválasztottak letették nyomban a hivatalos esküt és megköszönték a képviselőknek, hogy bizalmukkal őket megisztelték. Még csak a hivatalok átvétele és átadása s az újonnan választottak fizetésének kiutalására nézve határozott a képviselőtestület és ezzel az alispán a gyűlést bezárta.

— **Csongrádiak az alispánnál.** Csongrádi polgárk mintegy 20—25 főből álló küldöttsége járt tegnap Csátó Zsigmond dr. alispánnál. Hegyi Antal plébános volt a küldöttség szónoka, aki előadta, hogy hallomásuk szerint a f. hó 23-iki községyi képviselőválasztásra 80 csendőrt és 300 főből álló katonaságot rendeltek ki s a jog, törvény és igazság nevében, mely az új miniszterelnök jelszava, kérte, hogy ezt mellőzzék; míg a küldöttség egy másik tagja belevágott, hogy — ha pedig ezt a kérésüket nem teljesítik, akkor... Tovább nem mondhatta azonban el a fenyegetését, mert az alispán a szavába vágott. Kijelentette, hogy a küldöttség szónoka is csak hallomásból érdeklődik mondja a nagy haderő Csongrádra bevonását, ő maga az alispán nem tartja lehetőnek, hogy ilyen messzemenő intézkedés megtörténhetett volna.

Egyébként pedig ha olyan fenyegetések hangzanak el, amilyent a küldöttség egy tagja előtte is hangoztatni akart, a főszolgabírónak kötelessége, a közrend fenntartása érdekében mindent megtenni. Biztosította a küldöttséget arról, hogy a maga részéről megtesz minden intézkedést arra, hogy a választók közül senki, semmi részről joga szabad gyakorlásában megfélemlítve vagy megakadályozva ne legyen, mert ő nem azóta jár a jog, törvény és igazság útján, mióta ezt jelzőnek felkapták, de azon járt mindég, minden hivatalos és nem hivatalos ténykedésében ezelőtt is mindenkor és erről épp a küldöttség szónokának volt már módja, vele szemben, elismerően is meggyőződni. Figyelmeztette a küldöttséget arra is, hogy ne helyi személyes gyűlölködésű veszekedésekben, de a közügy tisztá szolgálatában merítsék ki az erejüket, mert a közjó érdekét csak így mozdíthatják elő s végül megjegyezte a megkísérelt fenyegetésre, hogy olyan hangon ne beszéljenek, mert ha fenyegetőznek, hát ő azzal bátran szembeszáll. A küldöttség az alispán életével vonult ki a fogadó tereméből.

— **Zálogba tett munkásigazolványok.** Lakos Imre dr. polgármester, egyes tudomásra jutott esetek alkalmából, hogy munkások a munkásigazolványaikat zálogba csapták be, figyelmeztetést intéz a közönséghez arra, hogy a munkásigazolványokra való hitelezést vagy azoknak zálogba vételét az 1898. évi vonatkozó törvény 64. §-a tilalmazza és mint kihágást, 15 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénz büntetéssel rendeli megtorolni, jól teszi tehát mindenki, ha e tilalmas cselekmény elkövetésétől tartózkodik, mert aki ellenkezőleg cselekedne, akár panasz útján akár egyébként jutna ez a polgármester tudomására, az illetővel szemben a törvény szigorú kényszerülne alkalmazni.

— **Műgyetemi hallgatók tanulmányútja.** Lapunk múlt számában már megemlékeztünk azon műszaki kirándulásról, melyet Lipthay műgyetemi rektor, Kovács S. Aladár műgyetemi tanár, Lisznyay Dámó Tihamér műszaki tanácsos, Bertalan Lajos min. oszt. tanácsos és két tanársegéd vezetése alatt 22 műgyetemi hallgató, a vízipítézet terén helyszíni tanulmány által szerzendő tapasztalatok céljából, a Körös-tisza-marosi ármentesítő társulat védelmi vonalán tesz. A tanulmányúton lévő f. hó 20-án este érkeztek városunkba, amikor is az ármentesítő társulat tisztviselőikara, — a kaszinóban — tiszteltükre társasvacsorát rendezett. 21-én reggel 7-től 8 óráig a társulati székhatat, és az ott lévő műszaki szereket és rajzokat tekintették meg. Innen 8 kocsin az ártézi kút és fürdő megtekintése után — a mindszenti vízemelő telep tanulmányozására mentek, míg ebédre a Pallavicini-uradalomba voltak hivatalosak, miután itt is megtekintették a réttőlősi műveket, és a haltenyészést. Innen hajón Szegedre utazva, ott meghálltak, s útjokat folytatják tovább a torontáli, s a még lejjebb fekvő társulati védművek megtekintése céljából.

— **Művész-est.** A három jótékony nőgyelet nagyon lekötölte városunk közönségét azzal, hogy lakára vette a f. hó 19-iki Jászai — Somogyi hangverseny rendezését és ezzel alkalmat adott nekünk, a kitűnő magyar tragika páratlan szavalóművészetében gyönyörködni; de viszont a nálunk járt művészek is meg lehetnek elégedve úgy itteni meleg fogadtatásukkal, mint

az elért fényes erkölcsi sikerrel, mely kiváló művészetüket jutalmazta. A város színháztermet nem egészen töltötte meg ezúttal a közönség, de azért, a jelentékeny kiadás dacára is csinos kis összeg maradt tisztá jövődelemként a három nőgyelet közt való felosztásra. Persze, az ilyen válogatot és gazdag, a mellett kitűnő művészek közreműködésével rendezett hangverseny nálunk nem ez, de az erkölcsi siker a fő, ez pedig a szó szoros értelmében fényes volt, mert hiszen Jászai fellépésével más nem is lehetett. Őt szavaltszámmal szerepelt a páratlan tragika, kit minden megjelenésekor tomboló tapsvihar fogadott, a műsoron és olyan szeretetreméltó volt, hogy a közönség frenetikus tetszésnyilvánulására, melyekkel többszörösen hívták a lámpák elé, megtoldotta ezt egy 6-ik számmal is, elszavalván Pázmány Lovagot. Gyönyörű volt e hat piész mindegyikét végighallgatni, de bizvást mondhatjuk, hogy a művész — mégis Szávay Ezer tavasz-ával és Komának a Békák című hatalmas realizmussal megírt életképével érte el a legnagyobb hatást, mely utóbbi költeménybe egész nagy életdrámát szorított a kiváló költő. A művészet műsorának többi számát Somogyi Karola operaezenész és Somogyi Mór zongora művész töltötte be és az előbbiben egy kitűnően iskolázott hangú disztringvált énekművészt, Somogyiban pedig olyan jeles zongoravirtuót ismertünk meg, aki már azért is magasan fölül áll, sok hangversenyutat járó művészársánál, merthogy nem abban bravúroskodik, hogy a szegény zongorát erőművészettel agyonüsse. Mindkét szereplőt lelkes tappsal ünnepelt közönségünk. A két művésznőt egy-egy gyönyörű, szalagos virágcsokorral lepte meg a figyelmes rendező, mely csokrok lézese kiállítására Sulcz nővéreket dícséri. Azon fölül a 3 nőgyeleti elnöknő hangverseny közben felkereste öltözükben is a művésznőket, hogy szívségüket megköszönjék, amekly figyelme a művésznőket mélyen meg is hatotta.

— **Követválasztók névjegyzéke.** A szentesi orsz. képviselőválasztók 1900. évi névjegyzékét a központi választmány össze állította és névjegyzék most, a polgármester által kiadott hivatalos hirdetésny szemlében, július hó 5-től bezárólag 25 ig közszemlére van kitéve a városi tanácssteremben. A névjegyzék ellen felszólalások július 15-ig nyújthatók csak be, azontúl 25-ig, a további tíz napon pedig benyújthatók az esetleges felszólalásokra vonatkozó ellen észrevételek. A jövő évi képviselőválasztó jogosultak névjegyzéke ezúttal már az új törvény figyelembevételével történt, tehát a censzt adófizetésben megúto polgárok felvételtek abba, arra való tekintet nélkül, hogy adóhátralékosok-e vagy sem.

— **Évzáró vizsgák.** A helybeli zsidó elemi népiskolában folyó hó 26, 27, 28, és 29-iki napjain, mindenkor délután két órákor kezdve tartatnak meg — az első osztálytól, sorrendben — az évzáró vizsgák, melyeken való részvételre a szülétek és tanügybarátok az úton hívja meg az iskolazéki elnökség.

— **Hivatalvizsgálat.** A szegedi törvényeszk elnöke, Hódossy Lajos dr. folyó hó 19-én délután, Hód-Mező-Vasárhelyről jövet Szentesre érkezett, hogy itt a járásbírósg ügykezelésében hivatalos vizsgálatot tartson. Az elnök a bíróságnál tapasztalt renddel és buzgó munkássággal mindenképen meg volt elégedve.

— **Öngyilkosság.** Nem mindenkinek adott elég lelki erő, elviselni türelmemmel a testi

szendvéseket, melyeknek gyógyíthatatlan ságáról akik megbizonyosodtak, bizony nem egy e szerencsétlenek közül emészté el inkább önmaga az életét, semhogy tovább szenvedjen a földön és hurcolja magán a kínos fájdalom keresztjét. Il, en — gyógyíthatatlan betegség által az öngyilkosságba belekergetett szerencsétlen volt S ö l y o m Imréné, S z o b o s z l a i S z a b ó Lidi is, aki aztán úgy vetett véget földi szenvedéseinek, hogy f. hó 19 én a kúba ugrott! Mire a hozzátartozók végzetes tettét észrevették, már csak hulláját emelheték ki a mélyből! Boncolás mellőzésével temették el a szerencsétlen!

— **Munka közben.** R á c z László görögös-úcai háza építésén folyó hó 8 án leestek a háztetőről M a t o l e s i Bilint, kit — miután súlyos sérüléseket szenvedett, ápolás végett a városi kórházba szállították. A szerencsétlen iparosmunkás folyó hó 19 én a kórházban szélütés következtében meghalt.

— **Szentesi képes levelezőlapok.** Jó ideje már, hogy a szentesi látkepés levelezőlapok az itteni könyvkereskedők forgalmába hozták, e levelezőlapok azonban nem itthon, hanem budapesti műintézetekben készültek eddig, míg most U n t e r m ü l l e r Ernő könyvkereskedő, H e g e d ü s Ignác fényképésszel szövetkezve itthon állítja elő az új szentesi látkepés levelezőlapokat, melyek a nevezett könyvkereskedőnél gazdag választékban és csinos kivitelben kaphatók.

— **Megölte a pálnka.** Nagyon belekóstolt M ó c z ó János f. hó 17-én a szegvári pálnkába. Annnyit szedett magába a tüzes italból veszekedett nagy kedvében, hogy végre is belebetegedett és a kórházba kellett szállítani. Azt konstalták rajta, hogy meggyulladt benne a pálnka és bizony nemcsak meggyulladt az, de meg is ölte M o c z ó Jánost.

— **Vásár.** Kisteleken július 2 án és 3 án lesz az idei nyári országos vásár megtartva, melyre vérszentes helyekről minden lábas-józsg szabadon felhajtható.

Selyem damaszt 75 krtól

14 f. hó 65 krtól méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 f. hó 65 krtól méterenként — a legdivatosabb szövés, színes és mintázalban. **Privát fogvaszatóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. **Henneberg G. selyemgyárral** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba kérészeres levélbélyeg ragasztandó. 5

Elszámolás.

A szentesi három jótékony nőegylet által f. hó 19-én tartott J á s z a i S o m o g y i művészestélyi nevétele volt: jegyekből 817 f. hó 20 krtól, fölül fizetésekből 5 f. hó 16, összesen 322 f. hó 86 krtól. Kiadás volt 250 f. hó 86 krtól. és így a tiszta jövedelem 72 f. hó, mely a 3 nőegylet közt 24 f. hó egyenlő arányban megoszlott.

Felülfizetési szívek voltak:

Stark Nándor 4 f. hó 15 krtól, Lóvi Lajos 50 krtól egy bűlcésész 16 krtól, kiknek, valamint Mojszik Lajosné úrnőnek a zongora átengedéseért őszinte köszönetét nyilváníja.

a rendőrség

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult atyám f. hó 19-ki végtisztesség tételén megjelenve, részvéttelkel fájdalomukat enyhíteni szíveket voltak, különösen pedig főtisztelendő dr. Hoffner Ármín rabbi és Rosenthal Gyula kántor uraknak szíves vigasztalásukért — ez úton mondok a magam és családom nevében hálás köszönetet.

Szentes, 1899 június 20 án.

Klein Jakab.

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** június 18-iki száma 33 képpel s a következő tartalommal jelent meg: **»Valesquez«** születésének háromszáz éves évfordulója. (Valesquez arczképpével és képpel

a madridi muzeumban lévő egyik festménye után) — **»Kossuth szobránál.«** A marosvásárhelyi Kossuth szobor leleplezési ünnepe. Költemény. Irta. Szabolcska Mihály. — **Regénytar:** **»A mit nem lehet megvásárolni.«** Regény, írta Polevoi N. P. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (az orosz kiadás eredeti illusztrációival). — **»Féltékenységből.«** Elbeszélés. Lloyd Osbourne után angolból fordította S. A. (képekkel). — **»Ezüst talak.«** Elbeszélés Irta Bodrogilajos. — **»Betegszul-tánok.«** — **»Harom drága lakoma.«** — **»Képek Puskin műveihez (képekkel).«** — **»Nők a vasúti szolgálatban.«** — **»Két szoba leleplezése«** (képekkel) a maros-vásárhelyi Kossuth-szobor leleplezési ünnepe, és képpel a gödöllői honvéli szoborról). — **»Gróf Zichy Jenő expedíciójából«** (képekkel a kínai útról). Csiki Ernőtől. — **»A gentleman.«** — **»Szász Károly hetvenedik születésnapja.«** — **»A fégyveres béke költségei.«** — **»A sörivés veszedelme.«** — **»Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendszer heti rovatok.**

A Vasárnapi Vjság előfizetési ára negyedévre 2 f. hó, a Politikai Ujdonságokékal együtt 3 f. hó. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a **»Képes Nélap«** legelősebb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 f. hó 40 kr., félévre 1 f. hó 20 kr.

Népesedési mozgalom.

1899. június hó 10-től június 17-ig

Születtek: Vajda Mária, Lénárt halva születtett fiú, Gréci Julianna, Székely Mária, Grecsó Margit, Szabó József, Magyar László, Lévai Julianna, Molnár Farkas Rozália, Dósa Terézia, Pulitzer József, Kovács Lidia, Labanc János, Demeter Julianna, Szabó Péter, Öze Antal, Szabics Erzsébet, Nagy Kovács Mihály, Marton Kálmán, Orgován Rozália, Német Dezső, Töröcsik Erzsébet.

Elhaltak: Polgár Mihály 67 év, brightkör. Biron Lajos 52 év, agylágyulás. Fülöp Erzsébet 62 év, elmebajosok benuása. Nagy László 18 év, véletlenül vízbefulladás. Varga Mária 29 év, tüdővész. Kamper David 65 év, tüdőb. Szilágyi Mária 79 év, aggkör.

Házasságot kötöttek: Király Ferencz, Szathmári Nagy Zsuzsánna.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC**

Társ-szerkesztő: **BÁNPAI LAJOS.**

Egy jó házból való, 2—3 gimnáziumi osztályt végzett fiú tanulóul felvétetik

Német Jenő,

vas- és fűszerüzletében, IV. t. 136 sz.

6285/1899. sz. Szentes város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Alóllott polgármester közhírré teszem, hogy a budapesti önkéntes tűzoltótestület parancsnoksága a jelen évre a VIII-ik országos tűzoltó szaktanfolyamra hirdetett pályázatot, mely is július 16 tól augusztus 4-ikéig fog tartatni. Az érdeklődőket egyúttal figyelmeztetem, hogy a részletes program a polgármesteri hivatalban megtudható, melynek megtekintésére és a közelebbi felvilágosításoknak megadására a közönséget ez úton tisztelettel meghívom.

Szentesen, 1899. június 20-án.

Dr. Lakos Imre,
polgármester.

S. k. pv. Szentes város központi választmányától.
1899. sz.

Hirdetmény.

Szentes város központi választmánya közlése, hogy az országgyűlési képviselőválasztóknak 1900-ik évre szóló névjegyzékének egybeállítására szolgáló ideiglenes névjegyzéket egybeállítatván, ugyanaz 1899. július 5 től 25-ik napjáig bezárólag a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetett, hol is a tanács egy tagjának jelenlétében a hivatalos órák alatt és pedig reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki által megtekinthető, délután pedig 2 órától 6 óráig lemasolható.

A névjegyzék kiigazítása iránti kérvények július 5 től 15-ig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig július 16 től 25-ikéig fogadhatnak el.

A névjegyzék ellen saját személytelőleg mindenki felszólalhat; ezenkívül mindenkinek jogában áll, ki-nek neve az ideiglenes névjegyzékbe felvétel, bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni; a felszólalások irásban adandók be és egy beadványban több egyenre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalásokat mindenki megtekintheti és azokra észrevételeket nyújthat be, aki felszólalni jogosítva van. Az észrevétel minden beadványhoz külön adandó be. A felszólalások és azokra tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve a polgármesteri hivatalnál bélyegmentesen nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy az 1899. XV. t. cz. 178. §-a értelmében, az ideiglenes névjegyzékbe ezúttal azok is felvételtek, akik különben választásra jogosultak lettek volna, de ezen jogukat adóhátralékok miatt eddig nem gyakorolhatták.

Kelt Szentes város központi választmányának 1899. június 16-án tartott üléséből.

Dr. Lakos Imre

Központi választmányi elnök

Körtvélyesi Sándor

Központi választmányi jegyző

Kiadó lakás.

Fried Zsigmond kurcpartai 4. számú (jelenleg közjegyzői hivatal) háza f. e. október 1-től hasznobérbe kiadó, esetleg örök áron is eladó, úgyszintén Kőnig Simonné örökösének királysági 35 hold és kistókei 30 hold tanyaföldjük, jó karban levő épületekkel együtt örök áron eladó. Tudakozódni lehet Valentin Gábornál, I. tized 195 szám alatt.

6—6